

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2012-03-15

Yttrande till förvaltningsrätten

(Mål 25706-11 Enhet 11)

Förslag till beslut

Nämnden godkänner yttrandet till förvaltningsrätten.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Bakgrund

Stadsdelsnämnden (SDN) ska enligt bifogat föreläggande från Förvaltningsrätten (FR) yttra sig över ett överklagande av ett beslut av SDN den 2011-12-15, § 4. Detta beslut handlade om verksamhetsplanen för 2012. Problemet är att överklagandet inte handlar om verksamhetsplanen. I yttrandet till FR skulle nämnden/förvaltningen rent formellt kunna nöja sig med att konstatera detta. Eftersom överklagandet snarare verkar handla om § 6 ”Förlängning av entreprenadavtal för drift av Rios vård- och omsorgsboende” har dock nämnden/förvaltningen valt att basera yttrandet på detta antagande.

En person som är folkbokförd i en kommun kan enligt Kommunallagen (KL) begära s k *laglighetsprövning* hos FR av ett kommunalt beslut. FR kan upphäva kommunens beslut om det är olagligt p g a att 1/ det inte har tillkommit i laga ordning, 2/ beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen, 3/ det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, 4/ beslutet strider mot lag eller annan författning.

FR värderar inte det överklagande beslutet, tar inte ställning till om det är bra eller dåligt, utan bedömer endast lagligheten, i det här fallet om det var lagligt eller olagligt av SDN att den 15 december godkänna en förlängning av entreprenadavtalet för drift av Rio vård- och omsorgsboende.

Förvaltningens synpunkter

Enligt överklagandet borde man i samband med förlängningen, kanske i avtalet, ha tagit hänsyn till att det skett en ändring i 3 kap Patientsäkerhetslagen (PSL) om ”Vårdgivarens skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete”. Det är enligt förvaltningens mening inte nödvändigt. Det sker ständigt ändringar i olika lagtexter som berör verksamheten. Dessa lagtexter är vanligen *inte är dispositiva*, dvs de gäller oavsett om de nämns i entreprenadavtalet eller ej. Detta gäller t ex PSL. Vårdgivare är skyldiga att följa PSL oavsett om det är nämnt i entreprenadavtalet eller ej.

Att vårdgivaren skulle få mer betalt pga en sådan här lagändring är inte aktuellt. Stadsledningskontoret (SLK) som upphandlar driften av äldreboenden i Stockholms stad följer ett av Kommunfullmäktige (KF) fastställt ersättningsystem som innebär att vårdgivaren ersätts för varje boende utifrån tre bedömda vårdnivåer.

Samma sak förstås beträffande Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) som självklart gäller i alla tillämpliga avsnitt, oavsett om det står i entreprenadavtalet eller ej. Detta följs upp av förvaltningen, bl a genom dess MAS (Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska).

Dessutom finns särskilda rutiner finns kring de paragrafer i PSL resp. SoL (Socialtjänstlagen) som med gängse vårdjargong kallas ”lex Maria” och ”lex Sarah”.

I överklagandet hänvisas till 5 kap 6 § SoL där det bl a står ”I planeringen ska kommunen samverka med landstinget samt andra samhällsorgan och organisationer.” Samverkan med landstinget sker på en rad olika nivåer. Alla tjänsteutlåtanden som kan beröra landstinget skickas landstinget innan de går till beslut, som en inbjudan till samverkan. Sedan får man inte glömma att när det gäller ett äldreboende samverkas det så gott som dagligen med landstinget, eftersom landstinget har hand om läkarresurserna på äldreboendena. Därutöver förekommer flera regelbundna träffar på olika nivåer där man just tar upp planerade förändringar på ömse sidor. T ex träffar förvaltningschefen regelbundet chefen för landstingets hälso- och sjukvårdsförvaltning. Vid dessa träffar tar man alltid upp och samverkar kring den här typen av förändringar, t ex avtalsförläggningar och entreprenader.

I 5 kap 6 § SoL har man avstått från att närmare definiera vad som menas med ”andra samhällsorgan och organisationer” utan överlåter till berörda parter att bedöma detta. Det lokala pensionärsrådet är inte ett formellt beslutande organ utan kan själv påverka formerna för information, samråd och samverkan, inom rimliga gränser.

Vid entreprenaddrift av ett äldreboende överlåtar kommunen inga befogenheter till myndighetsutövning i form av tvångsåtgärder av medicinsk eller annan art. Kommunen har inga sådana befogenheter vare sig det gäller äldre eller personer med psykiska problem, utan dessa befogenheter ligger inom sjukvården. När det gäller missbruk kan kommunen i extremfall ansöka hos FR om tvångsvård enligt LVM (Lag om vård av missbrukare i vissa fall).

Att upphandlingar och entreprenader skulle strida mot 2 kap 2 § Kommunallagen (KL) är lite långsökt eftersom det grundläggande för lika behandling inte är vem personalen är anställd av, utan att man har samma krav på verksamheterna oavsett utförare.

Förvaltningen kan inte se att SDN:s beslut 2011-12-15, § 6 inte skulle ha tillkommit i laga ordning eller att det hänför sig till något som inte är en angelägenhet för staden/kommunen. Inte heller att nämnden med beslutet skulle ha överskridit sina befogenheter eller att det strider mot lag eller annan författning.
